

Een inkijkje in de middeleeuwse theologie

Maak kennis met het werk van Bernardus van Clairvaux

CGO leergang Middeleeuwse Theologie

Docent: dhr. H.J. van Voorst MA

Wat gaan we doen?

Les 1 Bernardus en het klooster

Hoe zag de kloosterwereld er uit en waarom sticht Bernardus een nieuwe kloosterorde? We lezen een deel van het Voorschrift. Hoe gaat Bernardus met zijn monniken om? Dat proeven we in één van zijn brieven.

Les 2 Bernardus en de school

In de twaalfde eeuw begint een omwenteling in de scholing die uiteindelijk een eeuw later uitmondt in de scholastiek. Een belangrijke naam in deze periode is die van Abeleardus. Hij wordt uiteindelijk door toedoen van Bernardus veroordeeld door een synode. Hoe ging het er aan toe? We lezen het in enkele brieven en een traktaat van Bernardus.

Les 3 Bernardus en de tweede kruistocht

Bernardus riep in opdracht van de paus op tot de tweede kruistocht. Hij steunde de Tempeliers moreel met een traktaat. We lezen er een deel van en proberen de achtergronden te begrijpen.

Les 4 Bernardus en het Hooglied

Veel zijn werken bevatten citaten en gedachten over het Hooglied. Bernardus was daarin niet de eerste. Zijn 86 (!) preken zijn een juweel en verdienen kennisname. We lezen een preek en bespreken de achtergrond en het kenmerkende ervan.

Les 5 De aandacht voor de vroomheid van Bernardus werken bij de (Nadere) Reformatoren.

Luther en Voetius, om twee namen te noemen, maakten graag en veel gebruik van Bernardus preken. Waarom deden ze dat en hoe verwerkten ze het? Dat onderzoeken we in deze laatste les. We ontdekken dat we ook nu nog, zelfs als rechtgeaarde Calvinisten ons voordeel met het werk van Bernardus kunnen doen.

Hoe gaan we te werk?

Elke les bestaat uit drie delen: inleiding, tekstlezing en leergesprek. Teksten worden beschikbaar gesteld door de docent.

Het verzameld werk van Bernardus is (niet helemaal compleet als het gaat om de brieven) te vinden op: <https://kloosterbibliotheek.nl/bronteksten/bernardus-van-clairvaux/>. Uitgeverij Damon heeft de eerste twee delen van de preken over het Hooglied en het traktaat voor de Tempeliers uitgegeven.